

ת"פ 15697/03/13 - רשות הטבע והגנים ירושלים נגד וחייד אבו ג'נב, מונסף אבו ג'נב, ג'ואד נסיראת

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 15697-03-13 רשות הטבע והגנים ירושלים נ'
אבו ג'נב ואח'

בפני כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
בעניין: רשות הטבע והגנים ירושלים

המאשימה

נגד

1. וחייד אבו ג'נב
2. מונסף אבו ג'נב
3. ג'ואד נסיראת

הנאשמים

ב"כ המאשימה: עו"ד יאיר הלר

ב"כ נאשמים 1 ו- 2: עו"ד אפרת נחמני

ב"כ נאשם 3: עו"ד איה שריק

גזר דין

רקע

1. הנאשמים הורשעו בהתאם להודאתם בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
 - א. **ציד חיות בר מוגנות**, לפי סעיפים 2 ו- 14(ב) לחוק להגנת חייית הבר, התשט"ו - 1955 (להלן: "חוק להגנת חייית הבר") ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").
 - ב. **ציד ללא רישיון ציד**, לפי סעיפים 2 ו- 14(ב) לחוק הגנת חייית הבר וסעיף 29 לחוק העונשין.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בתאריך 6.1.12 בשעות הערב בשטח פתוח סמוך לאזור התעשייה חבל מודיעין, עסקו הנאשמים בציד צבאים ללא רישיון ציד מתוך רכב שטח שבבעלות נאשם 3 ובו הוא נהג. לידו ישב נאשם 1 ובמושב האחורי ישב נאשם 2. הנאשמים נסעו בנסיעה איטית וסרקו את שטח הצייד באמצעות זרקור. בחיפוש שנערך ברכב, נמצאה סכין גדולה ועליה כתמי דם צבי ארץ-ישראלי, מיכל שמן ועליו כתם דם, ברזל ועליו כתמי דם, שק גדול מוכתם בדם, זרקור וכן נמצאו בארגז כתמי דם של צבי ארץ-ישראלי. בסיוור שנערך למחרת בבוקר נמצאו בשטח הצייד במקום בו נסעו הנאשמים רגל כרותה של צבי, וכן בתוך שקית הזזה לאלה שנמצאו ברכבם, גוויה טרייה של צבי-ארץ ישראלי שראשה ורגליה כרותים וכן נמצאו כדורי ציד. צבי ארץ-ישראלי הינו חייית בר מוגנת.

3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשמים הודו והורשעו בכתב האישום המתוקן. הצדדים הצהירו כי יעתרו במשותף להטלת עונש מאסר על תנאי, קנס והתחייבות, כאשר כל צד יהיה חופשי בטיעונו באשר לשיעורם של הרכיבים.

טיעוני הצדדים

4. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד יאיר היר, המדובר בתיק של ציד צבאים, עבירה עליה נאמר כי היא פגיעה "בקודש הקודשים" של הטבע. מדובר בחיית בר שנמצאת בסכנת הכחדה משמעותית. המחוקק קבע בצידה של העבירה עונש של שנתיים מאסר או ₪ 150,000 קנס. ישנה הבחנה בין מי שיש לו עבר פלילי לבין מי שאין לו. לנאשמים 1 ו-3 יש עבר פלילי. מתחם העונש ההולם באשר לקנסות נע בין 7,000 עד ל-20,000 ₪ וחתימה על התחייבות בסך 25,000 ₪. על נאשם 1 הוטל בעבר קנס בגובה 8,000 ₪ ואילו על נאשם 3 הוטל קנס בסך של 10,000 ₪, ואולם עונשים אלו לא הרתיעו אותם. על כן יש מקום להשית עליהם עונש בקצה העליון של המתחם. לפיכך, עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשמים קנסות משמעותיים בגובה של 20,000 ₪ לצד התחייבות בגובה 25,000 ₪ ומאסר על תנאי של 3 חודשים.

5. לטענת ב"כ הנאשמים 1 ו-2, עו"ד אפרת נחמני, נאשם 1 הינו כבן 61, אב לארבעה ילדים. עבד בעבר בעבודות בניה ונפצע קשה בשנת 2004, בין היתר קרסול רגל ימין רוסק באופן מוחלט. עבר ניתוחים ועדיין נדרש לעבור ניתוחים נוספים. מאז אינו עובד ומוכר כנכה. רעייתו סובלת ממחלות שונות ואינה עובדת. הם מתגוררים אצל בנם, נמצאים בחובות, ובהליכי כינוס בדרך לפשיטת רגל. כיום לאחר קיזוז חובות מקבל מהביטוח הלאומי כ-1,400 ₪ (נ/1). בנסיבות אלו העונשים צריכים להיות מתונים יותר. באשר לנאשם 2, מדובר בנאשם בן 58, אב לחמישה ילדים, שניים מהם עדיין מתגוררים בבית. הנאשם סובל מבעיות גב, סכרת ולחץ דם. בעקבות מצבו הרפואי הפסיק הנאשם לעבוד לפני 10 שנים. רעייתו סובלת אף היא ממחלות שונות ואינה עובדת. הנאשם שקוע בחובות, בסך של 100,000 ₪ והוא פתח בהליכי פשיטת רגל. כל קנס אשר יוטל על הנאשמים יהיה מוחשי ומרתיע בנסיבות המתוארות. בנוסף הנאשמים נטלו אחריות על מעשיהם, הודו ובכך חסכו זמן יקר של ניהול התיק אשר היה מצריך העדת עדים רבים והבאת מומחים. לפיכך, עתרה ב"כ הנאשמים להסתפק בהטלת קנס בשיעור נמוך, מאסר על תנאי והתחייבות שתבטא את יכולתם הכלכלית של הנאשמים.

6. לטענת ב"כ נאשם 3, עו"ד איה שריק, נאשם 3 הינו יליד 1965, הודה, נטל אחריות וחסך מזמנו של בית המשפט. הנאשם, אב לשני ילדים קטנים, חולה סכרת, מטופל באינסולין (נ/2), סובל מפגיעה ביד וברגל ואינו עובד. רעייתו הינה מורה שהכנסתה 5,700 ₪. מצבם הכלכלי קשה. הרשעותיו של הנאשם כבר התיישנו ולפיכך אין לתת להם משקל. מתחם העונש אשר הוצג על ידי המאשימה הינו גבוה מידי. מתחם העונש באשר לקנסות הינו החל מ-1,000 ועד ל-10,000 ₪. לפיכך, עתרה ב"כ הנאשם 3 להשית על הנאשם קנס מתון ומידתי.

דין - קביעת מתחם העונש ההולם

7. כתב האישום מתאר אירוע אחד, ומכאן שיש לקבוע בגינו **מתחם עונש הולם אחד**.
8. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו הגנה על חיות הבר.
9. בחינת **מידת הפגיעה בערך המוגן** מובילה למסקנה כי הפגיעה בערך המוגן הינה ברף

משמעויות נוכח ציד של חיית בר מוגנת, צבי ארץ-ישראלי. בצידה של עבירה זו קבע המחוקק עונש מאסר של שנתיים או קנס עד 150,600 ₪ (כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין).

על חומרת העבירה ניתן אף ללמוד מדברי כב' השופט ס' ג'ובראן ברע"פ 8122/12 **פחמאוי נ' מ"י** (27.1.13):

"יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר הן חיות הבית. התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים. נדמה כי דווקא בעידן הנוכחי, עידן השפע הטכנולוגי, חשופים בעלי החיים לאלימות חריפה מבעבר. חדשות לבקרים אנו שומעים על ניסויים מעוררי פלצות הנעשים בחיות תמימות לצרכים מסחריים, על תנאי גידול ואחזקה אכזריים של בעלי חיים בתעשיית המזון, ועל צמצום מרחב המחיה הטבעי של בעלי חיים מוגנים המנסים לשרוד בטבע. ברי, כי ישנם מקרים בהם אין מנוס מפגיעה בחי ובצומח, בין אם לשם הצלת חיים אדם ובין אם לצורך פיתוח אנושי. יחד עם זאת, חובה עלינו להקפיד הקפדה יתרה לצמצם את הכאב הנגרם על ידינו, בייחוד כאשר מדובר במי שאת זעקותיו אנו מתקשים לשמוע, ושאינו יכול לעמוד על זכויות. מהלך זה, להגנת האנושיות שבנו על ידי צמצום פגיעתנו בבעלי החיים הסובבים אותנו, צריך להשפיע על כלל תחומי המשפט, ובתוכו אף על המשפט הפלילי".

10. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב כמפורט להלן:

א. בעפ"א (מח' נצ') 1027/07 **נאיף נ' רשות הטבע והגנים** (8.4.08), 4 המערערים עסקו בציד צבאים ארץ ישראלים וחוגלות במהלך נסיעה ברכב באמצעות רובה ציד. בימ"ש קמא הטיל על הנאשמים קנס בסך 5,000 ₪. ערעורם נדחה והקנס נותר על כנו.

ב. בת"פ (אשק') 1442/09 **רשות שמורות טבע נ' מנסור** (26.2.15), הנאשמים עסקו בציד צבאים ארץ-ישראלים באמצעות רובה ציד דו-קני. בשקית שהושלכה מרכבם נמצאו 4 צבאים ארץ ישראלים ירויים ושחוסים. בימ"ש קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות דן הינו: קנס כספי הנע בין 15,000 ₪ ל- 25,000 ₪. שניים מהנאשמים נעדרי עבר פלילי, היתר בעלי עבר פלילי. בימ"ש השית על הנאשמים את העונשים הבאים: נאשם 1 ו-3: קנס בסך 25,000 ₪. נאשם 2: קנס כספי בסך 15,000 ₪. נאשם 4: קנס כספי בסך 20,000 ₪.

ג. בת"פ (טב') 15298-03-12 **מ"י נ' עביד** (22.9.16), הורשעו הנאשמים בציד צבי ארץ ישראלים ובציד חוגלות מתוך טנדר בו שהו בזמן הציד. בשקית ניילון אשר הושלכה מרכבם נמצאו 2 חוגלות ירויות (הצבי לא נשחט על ידם, אלא רק נורה). לשניים מהנאשמים עבירה פלילית אחת בעברם, ואילו היתר נעדרי עבר פלילי. בימ"ש קבע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות דן הינו: קנס כספי הנע בין 7,000 ₪ ל- 20,000 ₪. בימ"ש השית על ארבעה מהנאשמים קנס בסך 16,000 ₪ כל אחד ואילו על הנאשם החמישי קנס בסך 12,000 ₪.

ד. בת"פ (טב') 8847-06-10 **מ"י נ' אמד עאזם** (17.6.15), הורשעו הנאשמים בציד חיית צבי באמצעות רובה ציד. בארגז הרכב בו נסעו נמצאו מגן שמש ונייר עיתון אשר מוכתמים בדם של צבי. הצבי נשחט על ידם. בימ"ש קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה שלפנינו הינו קנס כספי הנע בין 2,500 ₪ ל- 12,000 ₪. בימ"ש גזר על הנאשמים מאסר על תנאי לתקופה של 3 חודשים, לצד

קנס בסך 6,500 ₪ או 65 ימי מאסר תמורתו.

ה. בת"פ (נצ') 34575-11-09 **מדינת ישראל נ' אנוור** (20.1.11), הנאשמים הורשעו בציד צבאים ארץ ישראלים. נמצא סכין עם כתמי דם. הנאשמים נעדרי עבר פלילי. בימ"ש השית על הנאשמים קנס בסך 5,000 ₪ או 50 ימי מאסר תמורתו.

בהקשר זה יש לציין כי אין מקום להשוות למדיניות הענישה אשר נקבעה בנוגע לחיות מוגנות אחרות, וזאת בשל המאפיינים הייחודיים לכל חיית בר מוגנת.

11. במסגרת ה**נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לכך שהנאשמים עסקו בציד צבאים ללא רישיון מתוך רכב שטח שבבעלות נאשם 3. הנאשמים נסעו באיטיות וסרקו את השטח באמצעות זרקור. ברכבם נמצאה סכין גדולה ועליה כתמי דם צבי ארץ ישראלי, מיכל שמן ועליו כתם דם, ברזל ועליו כתמי דם, שק גדול מוכתם בדם, זרקור וכן כתמי דם של צבי ארץ ישראלי. במקום הציד נמצאו למחרת בבוקר רגל כרותה של צבי, שקית הזזה לאלה שנמצאו ברכבם, גוויה טרייה של צבי ארץ ישראלי שהינו חיית בר מוגנת, שראשה ורגליה כרותות וכן נמצאו כדורי ציד. הנאשמים הגיעו למקום כשהם מצוידים בסכין ובזרקור כשאין ברשותם רישיון ציד ומכאן עולה כי למעשיהם קדם תכנון. הרכב אמנם היה בבעלותו של נאשם 3 ואולם לא עולה מתוך עובדות כתב האישום כי חלקו היה משמעותי יותר מחלקם של האחרים. כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים ניצוד בעל חיים מוגן מזן אשר נמצא בסכנת הכחדה.

12. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** באשר לקנסות הינו החל מ- 7,000 ₪ ועד ל- 20,000 ₪ וזאת לצד מאסר על תנאי והתחייבות.

13. במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.

גזירת העונש המתאים לנאשמים

14. בגזירת העונש המתאים לנאשמים, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב ב**נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה** (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי לתת את הדעת לכך ש**נאשם 1** יליד 1953, אב לארבעה ילדים אשר אינו עובד ומוכר כנכה בעקבות פציעה שנגרמה לו במהלך עבודתו בשנת 2004, בגינה הוא עבר ועודנו עובר ניתוחים. רעייתו של הנאשם סובלת אף היא ממחלות שונות ואינה עובדת. בשל מצב הכלכלי מתגוררים השניים בביתו של בנם ונמצאים בהליכי כינוס. קצבתו של הנאשם, לאחר קיזוז חובות, עומדת על כ-1,400 ₪ לחודש. הטלת קנס משמעותי תפגע בו ובמשפחתו ללא ספק. הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות והביע חרטה על מעשיו. לחובתו של הנאשם ארבע הרשעות קודמות ב- 16 עבירות שונות בהן, בין היתר, ציד באזורים אסורים, ציד בשיטות אסורות, ציד בשעות אסורות, ציד חיית בר מוגנת, ציד ללא רישיון ציד, ציד באזורים אסורים ועוד. הרשעתו האחרונה משנת 2009. בגין הרשעתו האחרונה נדון לקנס בסך 10,000 ₪.

נאשם 2 יליד 1958, אב לחמישה ילדים, שניים מהם עדיין סמוכים על שולחנו. הנאשם סובל מבעיות גב, סכרת ולחץ דם. הנאשם נעדר עבר פלילי. הנאשם אינו עובד מזה 10 שנים בעקבות מצבו הרפואי. רעייתו סובלת אף היא ממחלות שונות ואינה עובדת. מצבו הכלכלי של הנאשם קשה, סך חובותיו הגיעו ל- 100,000 ₪ והוא פתח בהליכי פשיטת רגל. אין ספק כי הטלת קנס משמעותי תפגע בו ובמשפחתו. הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות והביע חרטה על מעשיו.

נאשם 3 הינו יליד 1965, אב לשני ילדים קטנים, חולה סכרת, מטופל באינסולין וסובל מפגיעה ביד וברגל. הנאשם אינו עובד ומשפחתו נסמכת על הכנסתה של רעייתו שהינה מורה והכנסתה הינה כ- 5,700 ₪. מצבם הכלכלי קשה. הטלת קנס משמעותי על הנאשם תפגע בו ובמשפחתו. הנאשם הודה במיוחס לו, נטל אחריות והביע חרטה על מעשיו. לחובתו של הנאשם שלוש הרשעות קודמות ב- 14 עבירות שונות בהן ציד צבאים ללא היתר, ציד ללא רישיון ציד, החזקת בעל חיים מוגן ללא היתר, פגיעה בערך טבע מוגן ועוד. הרשעותיו הינן מן השנים 2002-2003 והתיישנו זה מכבר. בגין הרשעתו האחרונה נדון לקנס בסך 8,000 ₪.

בכל הנוגע לטענת ב"כ נאשם 2 לפיה אין להביא בחשבון רישום פלילי שהתיישן, סבורני כי דין הטענה להידחות. בהקשר זה ראוי להדגיש כי הוראת ההתיישנות שבסעיף 14(א) בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א 1981 מונעת מסירת מידע על עבירה שהתיישנה לגופים המקבלים מידע בהתאם לסעיפים 9-6 לחוק. הואיל ובתי המשפט אינם נמנים עם אותה גופים, שכן המידע נמסר להם מכוח סעיף 5 לחוק, הרי שבתי המשפט חופשיים להסתמך בשיקוליהם על המידע (ראו רע"פ 1775/09 **פדידה נ' מדינת ישראל** (27.4.09)). עוד יודגש כי תכליתם של סדרי ההתיישנות ומחיקת הרישום הפלילי הינה לאפשר לחוזרים לדרך הישר להניח את עברם מאחור ולהמשיך בחייהם (ראו דנ"פ 9384/01 **אל נסאסרה נ' לשכת עורכי הדין** (15.11.04)) ומשכך משחזר אדם לסורו וביצע עבירה במהלך תקופת ההתיישנות, לא ניתן לראות בו כמי שתיקן את דרכיו, ועל כן מידע אודות עברו הוא רלוונטי לעניין השיקולים לעונש. ואולם מובן הדבר כי יש להתחשב אף בחלוף הזמן מאז ההרשעה האחרונה.

15. עוד יש לתת את הדעת לשיקול **הרתעת היחיד** בגדרו של המתחם, וזאת בשים לב בפרט לגבי נאשמים 1 ו- 3 אשר כבר נדונו בעבר לעונשים משמעותיים בגין אותה עבירה ולא היה בכך כדי להרתיעם מלשוב לסורם.

16. באיזון בין השיקולים השונים, סבורני כי יש לכבד את הסדר הטיעון בהיותו סביר ומאוזן ולהשית על הנאשמים עונשים בתוך מתחם העונש. נוכח עברם הפלילי של נאשמים 1 ו- 3 יש מקום להחמיר עימם ברכיב הכספי, אל מול נאשם 2 שהינו נעדר עבר פלילי.

סוף דבר

17. **אשר על-כן, הנני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:**

לגבי נאשם 1:

א. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום על עבירה מהעבירות בהן הורשע.

ב. קנס כספי בסך של 16,000 או 160 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.6.17. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מייד.

ג. התחייבות בסך 25,000 ₪ לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשע. ההתחייבות תיחתם תוך 7 ימים במזכירות בית המשפט. אם לא תחתם ההתחייבות יאסר הנאשם ל- 7 ימים.

לגבי נאשם 2:

- א. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום על עבירה מהעבירות בהן הורשע.
- ב. קנס כספי בסך של 8,000 או 80 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 16 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.6.17. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.
- ג. התחייבות בסך 15,000 ₪ לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיום עבירה מן העבירות שבהן הורשע. ההתחייבות תיחתם תוך 7 ימים במזכירות בית המשפט. אם לא תיחתם ההתחייבות יאסר הנאשם ל- 7 ימים.

לגבי נאשם 3:

- א. 3 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבר הנאשם במשך שלוש שנים מהיום על עבירה מהעבירות בהן הורשע.
- ב. קנס כספי בסך של 13,000 או 130 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.6.17. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.
- ג. התחייבות בסך 25,000 ₪ לבל יעבור הנאשם במשך שנתיים מהיות עבירה מן העבירות שבהן הורשע. ההתחייבות תיחתם תוך 7 ימים במזכירות בית המשפט. לא תחתם ההתחייבות יאסר הנאשם ל- 7 ימים.

ככל שקיימות הפקדות בתיק, ישולם חלק הקנס מתוך ההפקדות, והיתרה כמפורט לעיל.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' שבט תשע"ז, 30 ינואר 2017, בנוכחות הצדדים.